

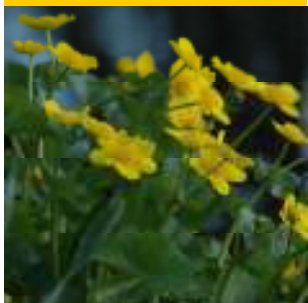

Landschappelijke inpassing

Wijkdijk 34 te Boskoop

Watersnip-rapport 12A030

Colofon

Titel	Landschappelijke inpassing
Subtitel	Wijkdijk 34 te Boskoop
Status rapport	Eindrapportage
Projectnummer	12A030
Datum uitgave	Juni 2012
Samenstellers	Eefje Meijer, adviseur Watersnip Advies Brigit van Vliet, adviseur Watersnip Advies John van Gemeren, senior adviseur Watersnip Advies
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	Gebr. Olieman Tempeldijk 40 2811 PJ Reeuwijk
Contactpersoon opdrachtgever	Dhr. T. Olieman

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	7
2	Huidige situatie.....	9
2.1	Historie	9
2.2	Gebiedsbeschrijving.....	9
2.3	Landschappelijke en ecologische waarden.....	9
3	Toekomstige situatie	11
3.1	Inrichtingsdoel.....	11
3.2	Randvoorwaarden en uitgangspunten.....	11
3.3	Inrichtingsplannen.....	12
3.3.1	Keerwanden	12
3.3.2	Oevers.....	12
3.3.3	Oprijlaan	12
3.3.4	Parkeerplaatsen.....	13
3.3.5	Gebied rond kantoor	13
3.3.6	Legakkers en veenputten	13
4	Beheermaatregelen.....	15
4.1	Snoeien.....	15
4.2	Bemesten	16
4.3	Verwerking van snoeihout.....	16
5	Bronnen	17
	Bijlage I: Inpassingplan	19
	Bijlage II: Toekomstige situatieschets keerwanden	21
	Bijlage III: Huidige situatie oevers	23
	Bijlage IV: Toekomstige situatie oevers	25
	Bijlage V: Dwarsdoorsnede legakkers en veenputten	27
	Bijlage VI: Beplantingslijst	29

1 Inleiding

De Gebroeders Olieman BV. hebben ter uitbreiding van hun bedrijf een aantal percelen aangekocht aan de Wijkdijk 34 te Boskoop. Op dit perceel staat momenteel een boerderij met enkele stallen en schuren. Op de percelen achter de boerderij lopen koeien en enkele paarden.

Om de nieuwe bedrijfspercelen gaat voornamelijk de opslag van aanvulgrond voor de sierteelt plaatsvinden. Hiervoor komt een betonnen keerwand op de rand van het terrein, waartegen de grond wordt opgeslagen. Deze keerwand vormt een harde, drie meter hoge lijn in de omgeving. Deze wand breekt het open, natuurlijke beeld van het polderlandschap. Het is een zinvolle opgave deze keerwand goed in te groenen.

De Gebroeders Olieman hebben Watersnip Advies gevraagd om een plan te schrijven met een beplantingsvoorstel, dat ervoor zorgt dat de percelen zoveel mogelijk opgaan in het landschap.

In deze rapportage wordt aangegeven hoe de percelen landschappelijk ingepast dienen te worden, waarbij rekening gehouden wordt met het landschapsbeeld en het ecologische waarde van de omgeving. Verder is in deze rapportage een beplantingsplan opgenomen met enkele tekeningen van de toekomstige situatie. Tevens zijn er dwarsprofielen opgenomen voor de oevers van de sloten en de legakkers bij de veenputten. Per beheertype wordt aangegeven welk beheer er van toepassing is. Het assortiment is tijdens het opstellen van deze rapportage goedgekeurd door RHP (dhr. R. Scholman).

2 Huidige situatie

2.1 Historie

De nieuwe locatie ligt midden in een open polderlandschap, genaamd De Wijk. De polder is gelegen op de overgang van Droogmakerij De Tempel en droogmakerij Middelburg. De Wijk ligt in verhouding hoger dan de omliggende polders, doordat deze polder niet is verveend. De ondergrond is hierdoor nog steeds een pure veenlaag. Er is nog duidelijk zichtbaar dat de ontginning heeft plaatsgevonden vanaf de Oude Rijn in het noordoosten. Aan de brede dwarswetering aan de oostzijde van het plangebied, is te zien dat de verschillende boeren een gezamenlijk afwateringssysteem hadden om het water af te voeren richting een molen.

2.2 Gebiedsbeschrijving

Polder de Wijk valt op door het aanwezige hoogteverschil ten opzichte van de omliggende polders, waarbij ringdijken de overgang vormen tussen de verschillende polders onderling. De aanwezige bebouwing is kleinschalig van aard met tussen de bebouwing door uitzicht op het daar achtergelegen open landschap. De gronden worden gebruikt voor agrarische functies en tegenwoordig met name voor de sierteelt.

Op het terrein is momenteel een nog boerenbedrijf gevestigd met melkvee, jongvee, een aantal kippen en enkele paarden. Het erf van de boerderij beslaat ongeveer 0,8ha. Hier bevinden zich het woonhuis, vier stallen, drie schuren, een kippenhok, een paardenbak, een mesthoop en opslag van kuilgras en maïsvoer. Ten noorden, ten oosten en ten zuiden van het erf bevinden zich verschillende graslandpercelen die door middel van sloten van elkaar gescheiden zijn. Een deel van deze percelen maakt ook onderdeel uit van het plangebied. In het westen wordt het plangebied begrensd door de Wijkdijk. In de noordwesthoek van het plangebied staat een zeer oude Lindeboom.

Figuur 1: Locatie plangebied

2.3 Landschappelijke en ecologische waarden

Polder De Wijk is een open polder met weids uitzicht naar het achter gelegen veenweidegebied. Voor de opslag van grond worden om het gehele terrein betonnen wanden van 3 meter hoog geplaatst. Hierdoor zal de openheid van het landschap sterk beperkt worden.

De gemeente Boskoop wil de oude maten van het middeleeuwse slagenlandschap als normerend aanhouden in het landschap. De beplanting zal het slagenlandschap met de buitenste sloten accentueren. Een denkbaar probleem is de breedte van het terrein. Dit overschrijdt de door de gemeente Boskoop gehanteerde breedte. Eén perceel mag niet breder zijn dan één oude Kope, dit is 115 meter.

Het terrein is ook ecologisch zeer waardevol. Op de weidepercelen broeden verschillende soorten weidevogels. In de sloten en poelen zitten meerdere (streng) beschermde vissen en

amfibieën. De oude Lindeboom op het terrein heeft ook zeer hoge ecologische waarden en dient behouden te blijven. (Voor meer informatie zie Watersnip-rapportage Ecologisch onderzoek Wijkdijk 34 Boskoop). In het voorlopige voorstel voor de inpassing van het terrein worden bomen ingetekend rond het gehele terrein. Bomenrijen veroorzaken echter ernstige verstoring voor weidevogels, vanwege schuilgelegenheden voor predators in de bomen. In dit plan wordt een ander voorstel gedaan voor het ingroenen van de randen van het terrein.

Figuur 2: weidepercelen in polder De Wijk

3 Toekomstige situatie

3.1 Inrichtingsdoel

Bij de inrichting van de nieuwe locatie van de Gebroeders Olieman wordt vooral gekeken naar de landschappelijke versterking en de ecologische waarde van de beplanting. Door het bedrijf in te groenen zal het minder aanwezig zijn in het omliggende polderlandschap. De randen van het terrein kunnen daardoor als leef- en foerageergebied dienen voor allerlei (beschermde) diersoorten.

3.2 Randvoorwaarden en uitgangspunten

- Het nieuwe bedrijfsterrein van de gebroeders Olieman dient landschappelijk ingepast te worden, zodat dit zoveel mogelijk aansluit bij de aanwezige gebiedseigenschappen van polder De Wijk;
- De beplanting moet een ecologische functie vervullen;
- De beplanting die gebruikt wordt voor de landschappelijke inpassing bestaat vooral uit inheemse, gebiedseigen soorten;
- Compensatie- en mitigatie-eisen vanuit de Natuurwetgeving worden geïntegreerd in het inpassingsplan;
- Het gebruikte assortiment mag geen negatieve invloed hebben op de kwaliteitseisen van de RHP-gecertificeerde.

Figuur 3: Toekomstige terreinindeling Wijkdijk 34

3.3 Inrichtingsplannen

Het inpassingsplan met soortenaanduiding is opgenomen in bijlage I.

3.3.1 Keerwanden

Om het gehele terrein komen betonnen keerwanden van 3 meter hoog, waar de grond tegenaan gelegd wordt. Deze wanden moeten aan de buitenzijde, richting de polder ingegroend worden. Dit kan op twee verschillende manieren worden gedaan;

Beheertype A: doormiddel van het aanbrengen van klimplanten worden de betonnen muren weggewerkt achter het groen. Hierbij kan gedacht worden aan inheemse soorten, zoals Wilde bosrank, Kamperfoelie en Klimop (bijlage II).

Beheertype B: Doormiddel van het planten van houtige gewassen worden de betonnen muren weggewerkt achter het groen. Hierbij kan gedacht worden aan de soorten; Vlinderstruik, Hazelaar en Vlier (bijlage II).

Langs de zuidkant van de keerwanden kan op één of twee locatie een verhoging van zand geplaatst worden. Deze kunnen als overwinterings- en rustgebied voor de op het terrein aanwezige streng beschermde Rugstreeppad dienen. Deze verhogingen zijn onderdeel van het mitigatieplan voor de Rugstreeppad.

3.3.2 Oevers

Beheertype C: De oevers achter de keerwanden worden een klein beetje vergraven, waardoor er een flauwer talud ontstaat. De afstand van de keerwand naar het water is 5 meter. Op de laatste meter voor de oever komen net in het water gele lissen, met daarachter gewone dotterbloemen, en net op het droge komen gewone kattenstaarten (bijlage III en IV).

Een andere mogelijkheid is om in deze strook schapen te laten lopen. Om echter te voorkomen dat de schapen aan de planten langs de keerwand beginnen, komt er op één meter van de keerwand een afscheiding te staan. In het kader van de beheerbaarheid wordt geadviseerd om een verwijderbare afrastering te gebruiken, zoals op Natuurboerderij 'Hoeve Stein'. Van de afscheiding tot aan de sloot komt gras- en/of ruigtevegetatie.

De oevers van de veenputjes, aan de westzijde van het terrein worden zeer flauw afgegraven. Op deze manier ontstaat er een ondiep gedeelte waar de Rugstreeppad en andere amfibieën en vissen hun eieren kunnen afzetten (bijlage V). Ook deze oevers maken deel uit van het mitigatieplan voor de Rugstreeppad.

3.3.3 Oprijlaan

Beheertype D: De oprijlaan is het visitekaartje van het bedrijf en deze zal er dan ook wat strakker uit komen te zien dan de rest van het terrein. Om toch een beetje in het landschapsbeeld te blijven, kunnen er Leilindes worden aangeplant langs de randen van de oprijlaan.

Een extra mogelijkheid is om tussen de Leilindes Beukhagen aan te planten, zodat de oprijlaan een onderdeel op zichzelf wordt, binnen het totale terrein.

3.3.4 Parkeerplaatsen

Beheertype E: Rondom de parkeerplaatsen worden knotwilgen aangeplant, als een natuurlijke afscheiding tussen het water en de parkeerplaatsen. Tussen de knotwilgen komt gras- en/of ruigtevegetatie. Indien toch verspreiding van zaden van de knotwilgen wordt verwacht, kan ook gekozen worden voor knotessen of knotpopulieren.

3.3.5 Gebied rond kantoor

Beheertype F: Het gebied rondom het kantoor zal wat meer 'huiselijk' worden aangeplant in de vorm van halfstam fruitbomen met gras ertussen.

3.3.6 Legakkers en veenputten

Beheertype G: De veenputten aan de westzijde van het plangebied worden ongeveer 1,50 meter diep. Deze diepte wordt bereikt door het maken van meerdere terrassen op en onder de waterlijn. In het ondiepe deel van de veenput, nabij de legakkers vinden amfibieën, zoals de Rugstreeppad een zeer geschikt voortplantingsgebied. De legakkers worden ook ingeplant met Gewone dotterbloem en Gele lis.

Deze soorten worden net in het water geplant. Op het schuine deel van de legakker, naar het water toe, wordt Koekoeksbloem aangeplant. De legakkers worden in gezaaid met een grasmengsel met margrietten. Er komen geen bomen op deze legakkers.

De hoeveelheden planten die per beheertype nodig zijn, zijn opgenomen in bijlage VI.

Figuur 4: Gewone dotterbloem

4 Beheermaatregelen

4.1 Snoeien

De beschrijving voor het beheer van de beplanting wordt gedaan per beheertype voor een beter overzicht.

Beheertype A Keerwanden: De klimplanten die tegen de keerwanden worden geplaatst hoeven allen gesnoeid te worden wanneer ze over of tussen de keerwanden gaan groeien. Eén keer per jaar controleren in de herfstperiode september-oktober is voldoende. Het gras en/of de ruigte wordt een gedeelte van het jaar begraasd door schapen. Geadviseerd wordt de schapen te laten grazen vanaf half juli, zodat de gewone dotterbloemen en de gele lissen de tijd krijgen om te bloeien en zaad te maken. Wanneer er geen schapen gaan grazen, wordt geadviseerd om te gaan maaien vanaf half juli.

Beheertype B Keerwanden: De struiken die tegen de keerwanden worden geplaatst zullen elk drie jaar terug gesnoeid worden, tot op kniehoogte. De meest geschikte periode is de herfst of winterperiode, vanaf eind oktober. Geadviseerd wordt om in een cyclus van drie jaar te werken, zodat niet al de struiken in één jaar teruggesnoeid worden en er grote kale plekken ontstaan. Voor het gras en/of de ruigte geldt hetzelfde als bij beheertype A.

Beheertype C Oevers: De oeverplanten worden één keer per jaar in oktober gemaaid.

Beheertype D Oprijlaan: Lindes kunnen één keer per jaar gesnoeid worden, dit kan het beste in de snoeiperiode, augustus-september, maar dit mag ook in de winterperiode. De lindes dienen als laanbomen en zullen daarom opgesnoeid moeten worden (de onderste takken verwijderen voor verkeer). Lindes hebben ook vaak uitlopers aan de onderzijde, deze halen de energie weg van de bovenzijde van de boom en kunnen het beste jaarlijks worden verwijderd in bovenstaande periode.

Beheertype D Oprijlaan: Beukhagen worden normaal één keer per jaar gesnoeid om de haag mooi strak te houden, de beste snoeiperiode is eind mei/begin juni (zorg ervoor dat er niet gesnoeid wordt met zonnig weer om verbranding van de haag te voorkomen). Door regelmatig te snoeien ontstaat er een dichtere haag. Het is daarom vooral in de eerste 3 jaar aan te raden om jaarlijks te snoeien.

Beheertype E Parkeerplaatsen: Knotwilgen kunnen het beste elke drie jaar worden gesnoeid, hierdoor ontwikkelen ze mooie dichte knotten die zeer aantrekkelijk zijn voor vele vogels en insecten. Regelmatig snoeien voorkomt de verspreiding van zaden richting de grondopslag. De beste snoeiperiode voor knotwilgen is in de winterperiode vanaf november tot februari, doordat de takken kaal zijn is er een beter overzicht en zijn de takken minder zwaar.

Beheertype F Kantoor: appels en peren, worden in dezelfde periode gesnoeid, deze bomen hebben last van 'bloeden' na het snoeien en mogen alleen in de periode december tot eind maart worden gesnoeid. Jonge bomen kan het beter gesnoeid worden in maart-april.

Beheertype G Legakkers en veenputten: de oevers van de legakkers worden ook één keer per jaar gemaaid. Het gras kan vanaf half juli gemaaid worden.

4.2 Bemesten

Wanneer er wel bemest wordt, kan dat het beste gebeuren in de maanden maart en april. Pas geplante fruitbomen hoeven de eerste twee jaar niet of nauwelijks bemest te worden. Na twee jaar is het goed om rond maart-april compost of hakselhout bij de bomen te strooien. Voor haagbeuken bestaat er speciale bemesting om de schimmels te stimuleren, waar de plant in symbiose mee leeft. Deze kan worden gegeven in mei-juni. De overige beplanting hoeft niet bemest te worden, omdat deze inheems is en alles uit de grond kunnen halen wat ze nodig hebben.

4.3 Verwerking van snoeihout

Bij het snoeien van de verschillende houtige gewassen komt er veel snoeihout vrij. Dit kan op allerlei manieren worden verwerkt. Versnipperd snoeihout kan als strooisellaag gebruikt worden bij paden en dammen op het terrein. Verwerken tot compost op een veehouderij is ook denkbaar. De takken kunnen ook worden gestapeld als kleine houtwallen voor verschillende dieren om onder te schuilen.

5 Bronnen

Literatuur

- ANWB, *Topografische Atlas Zuid-Holland 1:25.000*, 2004.
- Watersnip Advies, *Ecologisch onderzoek Wijkdijk 34 te Boskoop*, juni 2012

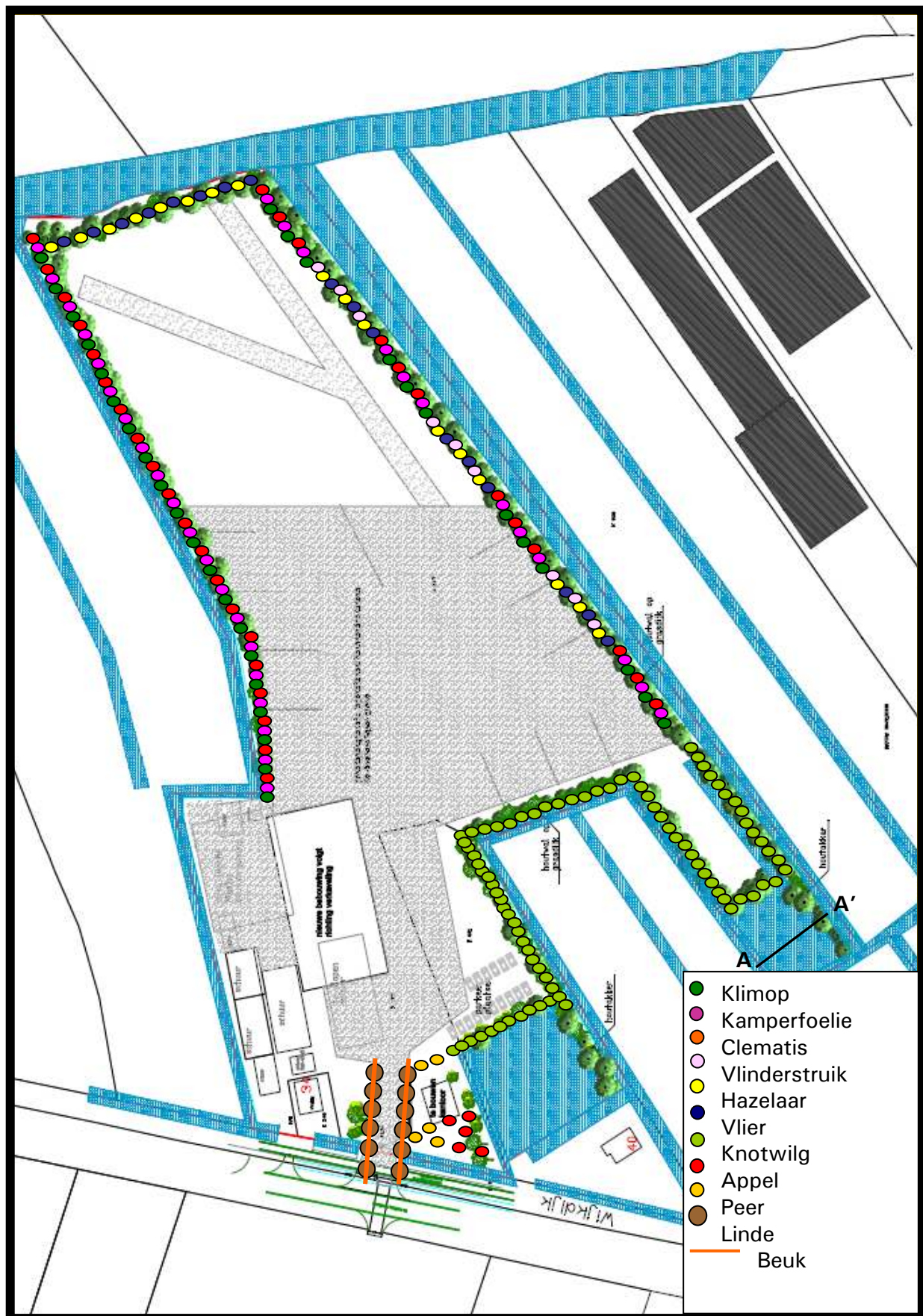
Tekening

- René van der Sijs, *gewijzigd voorstel terreinindeling Wijkdijk 34*, 24-11-11

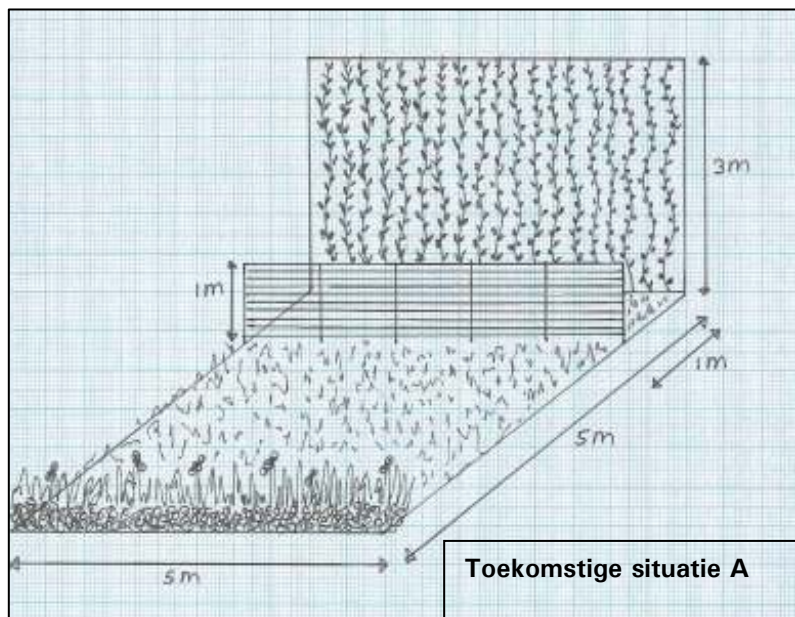
websites

- www.neerlandstuin.nl
- www.houtwal.be
- www.batterijen.nl/bestuivingslijsten.html
- www.fruitbomen.nl

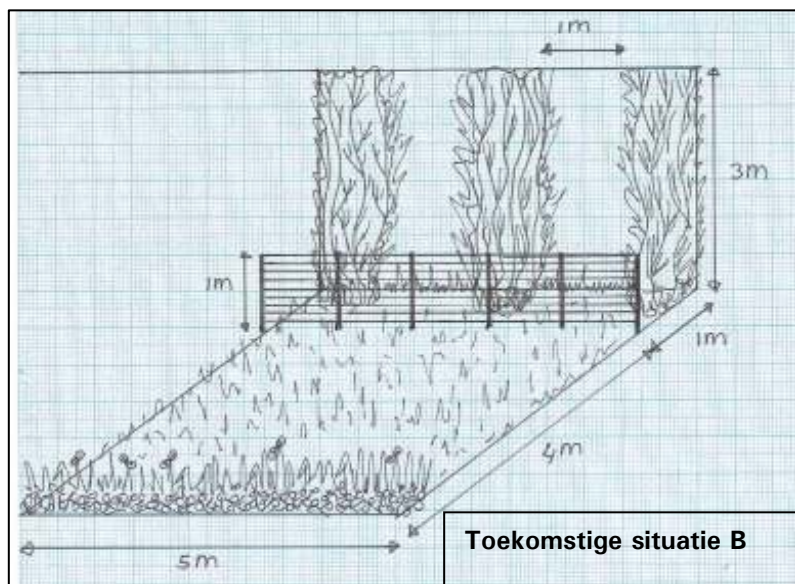
Bijlage I: Inpassingplan

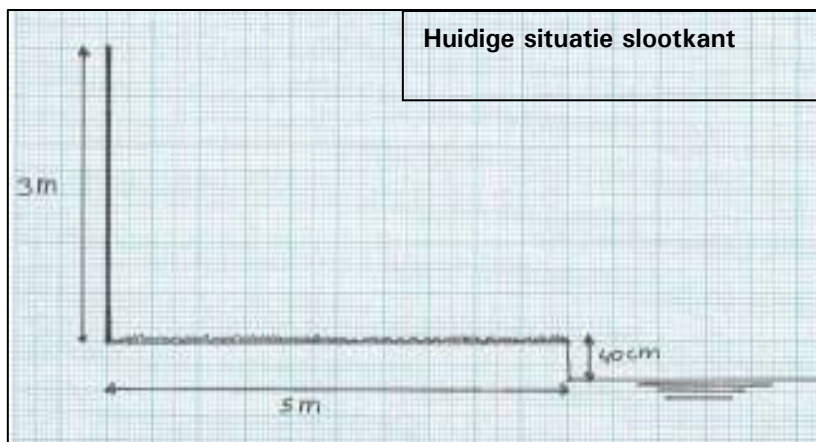
Bijlage II: Toekomstige situatieschets keerwanden

Legenda	Schaal 1:50
	Gras/ ruigte
	Klimplant
	Zand
	Afscheiding
	Struik
	Gele lis
	Dotterbloem
	Water

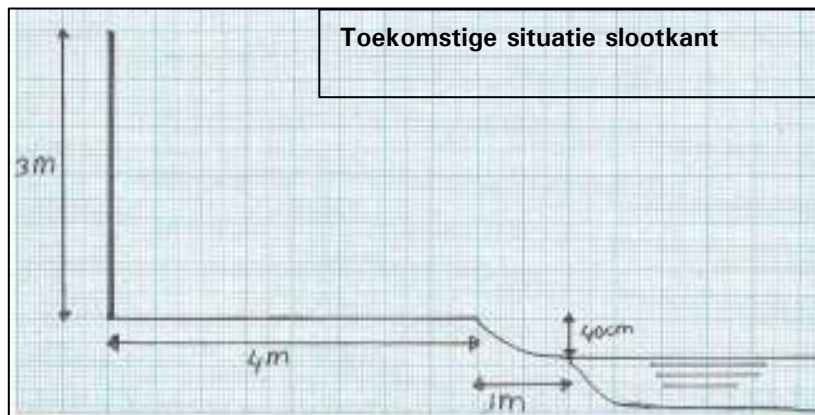

Bijlage III: Huidige situatie oevers

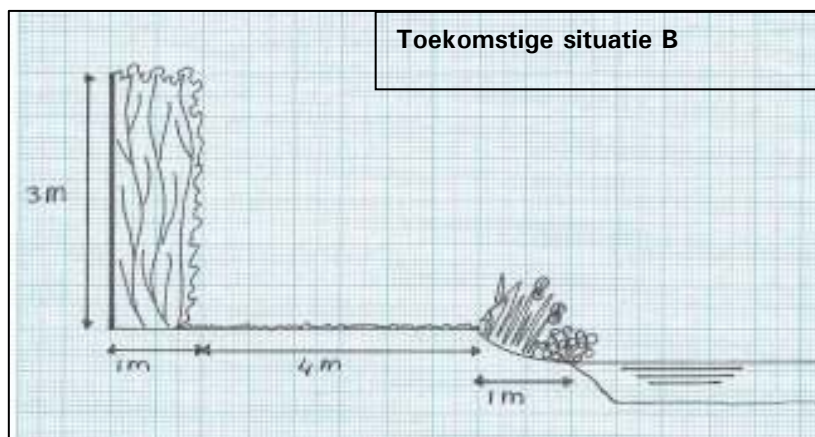
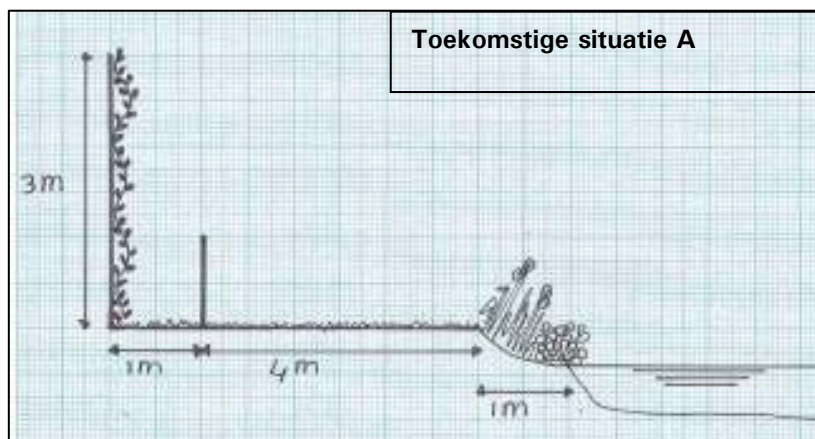

Legenda	Schaal 1:50
	Gras/ ruigte Klimplant
	Zand
	Afscheiding
	Struik
	Gele lis
	Dotterbloem
	Water

Bijlage IV: Toekomstige situatie oevers

Legenda	Schaal 1:50
	Gras/ ruigte
	Klimplant
	Zand
	Afscheiding
	Struik
	Gele lis
	Dotterbloem
	Water

Bijlage V: Dwarsdoorsnede legakkers en veenputten

Bijlage VI: Beplantingslijst

Beheertype	Nederlandse naam	wetenschappelijke naam	totaal aantal meters	aantal per m	totaal aantal planten
Beheertype A Keerwanden	Klimop	<i>Hedera helix</i>	350m	3 st. per meter	350
Beheertype A Keerwanden	Bosrank	<i>Clematis vitalba</i>	350m	3 st. per meter	350
Beheertype A Keerwanden	Kamperfoelie	<i>Lonicera periclymenum</i>	350m	3 st. per meter	350
Beheertype B Keerwanden	Hazelaar	<i>Coryllus avellana</i>	170m	3 st. per meter	170
Beheertype B Keerwanden	Vlier	<i>Sambucus nigra</i>	170m	3 st. per meter	170
Beheertype B Keerwanden	Vlinderstruik	<i>Buddleja davidii</i>	170m	3 st. per meter	170
Beheertype C Oever	Gewone dotterbloem	<i>Caltha palustris</i>	515m	5 st. per strekkende meter	2575
Beheertype C Oever	Gele lis	<i>Iris pseudacorus</i>	515m	5 st. per strekkende meter	2575
Beheertype C Oever	Gewone kattenstaart	<i>Lythrum salicaria</i>	515m	3 st. per strekkende meter	1545
Beheertype D Oprijlaan	Linde	<i>Tilia Platyphylos</i>	70m	onderlinge afstand 6 m	12
Beheertype D Oprijlaan	Beukhaag	<i>Fagus sylvatica</i>	70m	8 st per m (maat 100cm)	560
Beheertype E Parkeerplaats	Knotwilg	<i>Salix alba</i>	100m	1 st per 3 m	33
Beheertype F Kantoer	Appelboom*	<i>Malus domestica Breaburn</i>	n.v.t.	onderlinge afstand 7-8 m	2
Beheertype F Kantoer	Appelboom*	<i>Malus domestica Bramley's</i>	n.v.t.	onderlinge afstand 7-8 m	2
Beheertype F Kantoer	Perenboom* (stoofpeer)	<i>Pyrus communis Gieser Wildeman</i>	n.v.t.	onderlinge afstand 7-8 m	2
Beheertype F Kantoer	Perenboom* (handpeer)	<i>Pyrus communis Conference</i>	n.v.t.	onderlinge afstand 7-8 m	2
Beheertype G Legakkers	Gewone dotterbloem	<i>Caltha palustris</i>	150m	5 st. per strekkende meter	750
Beheertype G Legakkers	Gele lis	<i>Iris pseudacorus</i>	150m	5 st. per strekkende meter	750
Beheertype G Legakkers	Echte koekoeksbloem	<i>Silene flos-cuculi</i>	150m	3 st. per strekkende meter	450

*Bij de fruitbomen is bekeken welke soorten goed kunnen bestuiven.

Watersnip Advies

Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie

's-Gravenbroekseweg 154
2811 GK Reeuwijk
+ 31 (0)182-395460
www.watersnip.info
advies@watersnip.info

